

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-47 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-25/719-204
Karar Tarihi : 09.05.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Metin TOPRAK (İkinci Başkan)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Osman Tan ÇATALCALI

C. BAŞVURUDA BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Has Gıda San. ve Tic. A.Ş.
Köybaşı Cad. Kirazlıbağlar Sok. No: 2 34464 Yeniköy/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Has Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin nihai satış noktalarına rakip ürünleri satmamaları için baskı yaptığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Has Gıda)'nin şikayetçi tarafından işletilen nihai satış noktasında ürünlerinin satılmasını Algida markalı ürünlerin satılmaması koşuluyla kabul ettiği ifade edilerek konunun incelenmesi talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 08.03.2012 tarih ve 1965 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 16.03.2012 tarih ve 2012-3-47/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 26.04.2012 tarih ve 2012-3-47/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. hakkında 4054 Sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı ve başvurunun reddedilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraf : Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Has Gıda)

- (6) 1984 yılında Panda markası ile faaliyete başlayan Has Gıda, 2012 yılına gelindiğinde ülkemizin en büyük 3 endüstriyel dondurma üreticisinden biri olmuştur. Has Gıda tarafından üretilen ürünler sadece ülkemizde satılmayıp Kosova, Arnavutluk, Bosna-Hersek ve Makedonya gibi Balkan ülkelerinde de satılmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (7) Dondurma üretim biçimi temelinde endüstriyel ve artisan olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Endüstriyel dondurma büyük ölçekli tesislerde seri bir şekilde üretilen, belli bir ambalaj içerisinde pazara sunulan ve "fabrikasyon dondurma" olarak da adlandırılan dondurmadır. Artisan dondurma ise küçük ölçekli işletmelerce (pastaneler/dondurmacı) basit makinelerde üretilen, çoğunlukla külahta satılan ve "açık dondurma" veya "pastane dondurması" olarak bilinen dondurmalarıdır. Endüstriyel dondurma ile artisan dondurma arasındaki en önemli fark, artisan dondurmanın çoğunlukla üretildiği yerde veya civarında tüketilmesidir.
- (8) Şikayet konusu eylem bakımından ilgili ürün pazarı "endüstriyel dondurma pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (9) Has Gıda'nın ve rakiplerinin ülke genelinde yaygın bir dağıtım ağına olduğu dikkate alındığında, mevcut dosya için ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tanımlanmıştır.

I.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

- (10) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır.
- (11) Şikayet edilen husus, Has Gıda'nın şikayetçiye ait satış noktasına mal vermek için rakip ürünlerin çıkartılmasını şart koşmasıdır. Bu kapsamda Has Gıda hakkındaki şikayetin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin incelenmesi gerekmektedir.
- (12) Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, endüstriyel dondurma pazarında pazar liderinin Algida markalı ürünlerin satışını gerçekleştiren Unilever Sanayi ve Ticaret Türk A.Ş. (Unilever) olduğu ve pazar payının %75, Has Gıda'nın pazar payının ise %6-9 olarak tahmin edildiği anlaşılmıştır.
- (13) Nitekim 17.3.2011 tarih ve 11-61/287-92 sayılı Kurul kararında da Unilever'in endüstriyel dondurma pazarında oldukça yüksek bir pazar payına sahip olduğu, Has Gıda'nın ise pazarın 3. büyük oyuncusu olduğu belirtilmiştir.
- (14) Dolayısıyla, Has Gıda'nın endüstriyel dondurma pazarında hakim durumda olmadığı kanaatine varıldığından, Has Gıda'nın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde hakim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığı değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.
- (15) Diğer yandan Has Gıda'nın rakip ürünleri nihai satış noktalarından çıkartmaya yönelik eylemleri 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde de değerlendirilebilir. Üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren sağlayıcılar ile nihai satış noktaları arasında başka teşebbüslerin bu noktalarda faaliyet göstermemesi için yapılacak anlaşmalar veya bu etkiyi doğuracak eylemler 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca yasaklanmaktadır.

- (16) Ancak rekabet ortamı üzerinde oluşturduğu zararlı etkilere karşın ortaya çıkardığı etkinlikler dolayısıyla dikey anlaşmalar, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 4. madde yasağından muaf tutulabilmektedir.
- (17) Bu çerçevede teşebbüslerin nihai satış noktalarıyla akdettikleri ve rekabeti engelleyen hükümlerin yer aldığı dikey nitelikteki sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinden grup olarak muaf tutulmasını düzenleyen 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ yayımlanmıştır.
- (18) 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında tanınan muafiyetin koşulları ise sağlayıcının ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması ve sağlayıcı ile satış noktaları arasında imzalanan anlaşmalarda 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. ve 5. maddelerinde yer alan sınırlamaların bulunmaması gerekmektedir.
- (19) Dosya mevcudundan, Has Gıda'nın pazar payının %40'ın altında olduğu ve nihai satış noktalarıyla bu noktalara verdiği dondurucu dolap için imzaladığı "Ariyet Sözleşmesi" dışında herhangi bir anlaşma imzalamadığı ve söz konusu sözleşmede rekabeti sınırlayan herhangi bir düzenlemenin olmadığı anlaşılmıştır.
- (20) Dolayısıyla, Has Gıda'nın satış noktalarında rakip teşebbüsler tarafından üretilen ürünlerin satılmamasına yönelik faaliyetlerinin, 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlandığı anlaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (21) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.